

Försäkringsvillkor

Motorfordon Företagsmotor

Innehåll

A. Översiktlig information	3
B. Allmänna försäkringsvillkor	7
D1. Trafikförsäkring.....	9
D2. Ansvarsförsäkring	11
E. Egendomsförsäkring.....	12
F. Räddningsförsäkring	22
G. Rättsskyddsförsäkring.....	24
I. Allmänna bestämmelser.....	27
J. Om skada inträffar	31
K. Vid frågor om försäkring eller skador	32
L. Om vi inte skulle komma överens.....	33

A. Översiktlig information

Före den egentliga villkorstexten får du i det här avsnittet en översiktlig information om hur försäkringen gäller.

Detta häfte innehåller de försäkringsvillkor som gäller för Motorfordon företag. När vi i villkoren använder orden ”du”, ”din” menar vi – om inte annat sägs – både försäkringstagaren och var och en av övriga försäkrade personer. Med ”vi” och ”oss” avses försäkringsgivaren, det vill säga Folksam.

Försäkringsgivare är Folksam ömsesidig sakförsäkring, organisationsnummer 502006-1619, Adress: 106 60 Stockholm. Telefon: 0771-950 950. Folksams verksamhet står under tillsyn av Finansinspektionen och vår marknadsföring följer svensk lag.

Omfattningen av din försäkring framgår av försäkringsvillkoren. Dessa tillhandahålls på svenska och all kommunikation mellan dig och oss sker på svenska.

Om inte annat avtalats är försäkringstiden ett år.

Uppsägning av försäkring i förtid

Du kan säga upp försäkringen under försäkringstiden, till exempel om behovet av försäkringen upphör eller liknande omständighet inträffar. Du får också säga upp försäkringen vid skada att upphöra inom 14 dagar, se punkt 3.3 i I. Allmänna bestämmelser.

Försäkringspremie

Premien för din försäkring framgår av försäkringsbrev och premiefaktura. På premiefakturan finns också uppgift om sista dag för betalning.

Har premie lämnats i en offert gäller premieuppgiften enligt vad som sägs i offerten eller annars avtalats. Se punkterna 3.3–5.9 i I. Allmänna bestämmelser.

Försäkringsvillkoren och försäkringsbrevet

Detta är översiktlig information. Vi vill därför understryka, att det alltid är försäkringsbrevet och de fullständiga försäkringsvillkoren som bestämmer innehållet i ditt försäkringskydd.

Ditt försäkringsbrev visar vilket skydd du har. Där finns också uppgift om försäkringstidens längd, premie, särskilda villkor med mera. Det är försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren som tillsammans utgör avtalet mellan dig och oss.

Omfattning

Du kan försäkra ditt fordon med olika omfattning på skyddet. Vad som ingår i din försäkring framgår av försäkringsbrevet.

Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i EES-länderna samt i övriga länder som är anslutna till systemet med grönt kort. Försäkringen gäller även under transport mellan dessa länder.

Avställningsförsäkring enligt punkt 10 i E. Egendomsförsäkring gäller dock bara i Sverige. Trafikförsäkringen gäller alltid i hela världen enligt Trafikskadelagen för skada som i följd av trafik med svenskregistrerad bil tillfogas svensk medborgare eller den som har sin hemvist i Sverige.

Självrisker

Självriskerna varierar beroende på vilken del av försäkringen som berörs. Självriskerna framgår av ditt försäkringsbrev. Särskilda självrisker gäller i vissa fall. Dessa finns angivna under respektive avsnitt i försäkringsvillkoret.

Mervärdesskatt

Om försäkringstagaren är redovisningsskyldig för mervärdesskatt, betalar försäkringen inte en sådan kostnad. På begäran skall försäkringstagaren utnyttja sin avlyftningsrätt för mervärdesskatt gällande skadelidandes kostnader.

Trafikförsäkring

Du är skyldig att teckna en trafikförsäkring för ditt fordon. Det är ägaren som ska fullgöra den plikten. Det är också ägaren som ska vara registrerad hos Transportstyrelsen. Vid så kallad leasing är det dock leasingtagaren som ska teckna trafikförsäkring.

Trafikförsäkringen ersätter personskador och vissa egendomsskador enligt reglerna i trafikskadelagen. Observera att trafikförsäkringen inte gäller för skador på det egna fordonet. Din trafikförsäkring gäller inte heller för skada på egendom som transporteras med fordonet.

Trafikförsäkringen gäller normalt med en grundsjälvrisk. I vissa fall kan också särskild självrisk bli aktuell, se punkt 4. i D1. Trafikförsäkring.

Egendomsskydd

Egendomsskyddet ersätter skador på fordonet och utrustning som hör till den. Vad de olika delarna av egendomsskyddet omfattar kan du se i punkterna 1–11 i E. Egendomsförsäkring. I punkt 12 i samma avsnitt anger vi hur vi värderar och ersätter skador på din egendom.

Begränsningar i egendomsskyddet

Här nedan anger vi de viktigaste begränsningarna i egendomsskyddet. Det finns fler begränsningar än de vi nämner här. Vi betonar att det är vad som står i den egentliga villkorstexten som gäller.

- Självrisk. De självrisiker som normalt gäller står i försäkringsbrevet. I vissa fall gäller förhöjd självrisk till exempel
 - vid stöld av fordon som inte varit låst med godkända lås
 - vid vagnskada, om föraren är under 24 år,
- Egendomsskyddet ger inte avbrottsersättning vid skada på fordonet, det vill säga du får ingen kompensation för att du inte kan använda fordonet. För husvagn och husbil kan vi i vissa fall ge rätt till avbrottsersättning.
- Ersättning för skadad eller stulen bilradio, band- eller cd-spelare, biltelefon eller annan liknande utrustning ersätts endast om utrustningen är fast monterad och konstruerad för att enbart användas i fordonet. Ersättningen är begränsad till 10 000 kronor, vid stöld är maxersättningen begränsad till 5 000 kronor om fordonet saknar godkänt aktiverat larm.
- Mobiltelefoner, kassetband och dvd- och cd-skivor ersätts inte.
- Vi betalar inte skada som hänt
 - under tävling med fordonet eller under träning för tävling, uppvisning eller likande användning
 - inom inhägnat tävlingsområde samt annat avlyst område eller väg avsett för sådan användning
 - under hastighetskörning med fordonet som till exempel streetrace eller bankörning. Detta gäller brand-, glasrute- samt vagnskadeförsäkring.
- Vi betalar inte skada om någon som tillhör ditt hushåll tar fordonet och använder det utan lov eller om någon annan som har tillgång till fordonet använder det utan lov, se punkt 6 i E. Egendomsförsäkring.
- Vi betalar inte ersättning för eventuell värdeminskning efter reparation. Se punkt 12.7 i E. Egendomsförsäkring.

Räddningsförsäkring

Försäkringen ersätter person- och fordonstransporter i samband med vissa nödsituationer. För husvagn och släpvagn gäller dragfordonets eventuella räddningsförsäkring.

Begränsningar i Räddningsförsäkringen

Vi betalar inte kostnader för förarens hemtransport om denne drabbas av olycksfall, akut sjukdom eller har avlidit. Detsamma gäller för passagerare. Vi betalar inte heller kostnader som uppstått om orsaken till driftstoppet är bränslebrist, se punkt 2 i F. Räddningsförsäkring.

Begränsningar enligt allmänna bestämmelser

Du ska utan oskäligt dröjsmål anmäla till oss om ett förhållande som angivits i avtalet och som är av väsentlig betydelse för risken ändras. Om anmälan inte sker riskerar du avdrag på ersättningen, se punkt 5.2 i I. Allmänna bestämmelser.

Vi betalar inte för skada som leverantör eller annan svarar för enligt lag, garanti eller liknande åtagande såvida du inte kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta, se punkt 12 i I. Allmänna bestämmelser.

Du ska anmäla försäkringsfall till oss så snart som möjligt och medverka till utredningen av försäkringsfallet. Om du försummar detta riskerar du avdrag på ersättningen, se punkt J. Om skada inträffar.

Aktsamhetskrav

På några ställen i villkoret finns regler om vad du ska göra för att om möjligt förhindra skador. Vi kallar det aktsamhetskrav. Du gör klokt i att gå igenom dessa, eftersom du kan få avdrag på skadeersättningen eller ingen ersättning alls om du bryter mot kraven.

För att du lättare ska finna de olika aktsamhetskrav som gäller har vi markerat dessa delar av villkorstexten. Vid aktsamhetskraven finns också bestämmelser om avdrag på ersättningen om du inte följer kraven.

Här nedan följer några viktiga aktsamhetskrav. Det finns fler aktsamhetskrav än de vi nämner här. Vi betonar att det är vad som står i den egentliga villkorstexten som gäller.

Aktsamhetskrav gäller

- Vid montering av elektriska kablar, bränsleledningar med mera samt för att värma eller torka bilen, se punkt 4.3 i E. Egendomsförsäkring.
- För egendom som inte är fast monterad, se punkt 6.3 i E. Egendomsförsäkring.
- För hur bilen ska låsas eller hur nyckel får förvaras med mera, se punkt 6.5 i E. Egendomsförsäkring
- För service och underhåll på bilen samt skötsel av bilens kylsystem, se punkt 7.4 i E. Egendomsförsäkring.
- Genom att du ska se till att bilen inte körs när körförbud meddelats av polis eller annan behörig besiktningsman.
- Genom att du ska se till att bilen inte körs av förare som saknar giltigt körkort eller kan göra sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri.
- Genom att du ska se till att lärare/elev vid övningskörning uppfyller de krav som gäller.

Nedsättningsregler

Om du bryter mot något av aktsamhetskraven i punkterna 4.3, 6.3 och 7.3 i E. Egendomsförsäkring gör vi normalt avdrag med 25 procent på ersättningen. Avdraget kan i allvarligare fall bli större, till och med så att du inte får någon ersättning alls. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som förekommit och omständigheterna i övrigt. Vi gör inget avdrag om försummelsen är lindrig.

När det gäller aktsamhetskravet i punkt 6.5 görs avdraget i form av förhöjd självrisk.

Om du bryter mot något av aktsamhetskraven i punkt 9.4 eller 10 i E. Egendomsförsäkring eller punkt 3 i F. Räddningsförsäkring kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som förekommit och omständigheterna i övrigt. Avdraget kan i allvarliga fall leda till att du inte får någon ersättning alls. Vi gör inget avdrag om försummelsen är lindrig.

Om du bryter mot något av kraven i punkterna 1–10 i J. Om skada inträffar och försummelsen medför skada för oss kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdrag görs efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Vid ringa oaktsamhet görs inget avdrag.

Om du uppsåtligen eller av oaktsamhet eftersatt din upplysningsplikt eller anmälningsplikt enligt punkt 4 respektive 5.1 i I. Allmänna bestämmelser kan ersättningen sättas ned i fråga om varje försäkrad efter vad som är skäligt med hänsyn till den betydelse förhållandet skulle ha haft för vår bedömning av risken, det uppsåt eller den oaktsamhet som har förekommit och övriga omständigheter.

Vi kan göra avdrag på ersättningen även vid framkallande av försäkringsfall. Vid uppsåtligt framkallande utgår ingen ersättning. Vi kan även göra avdrag på ersättningen vid åsidosättande av räddningsplikten eller vid lämnande av oriktiga uppgifter med mera vid skaderegleringen.

Rättsskydd

Vi ersätter dina ombuds- och rättegångskostnader om du i egenskap av ägare, förare eller brukare av fordonet råkar i tvist. Det finns dock vissa undantag och begränsningar.

Begränsningar i rättsskyddsförsäkringen

Försäkringen gäller inte för tvister som vid en rättslig prövning ska handläggas som så kallade småmål (värdet av vad som yrkas understiger ett halvt prisbasbelopp).

Försäkringen gäller inte heller för brottmål, där misstanken eller åtalet till någon del avser uppsåtliga eller grovt vårdslösa gärningar, till exempel rattfylleri, grovt rattfylleri eller olovlig körning.

Försäkringen ersätter endast sådana kostnader som är nödvändiga och skäliga och beträffande arvode till ombud och försvarare högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen bestämt.

Vi ersätter inte kostnader som du kunde ha fått ersatt av staten eller av motpart. Högsta ersättningsbelopp är 100 000 kronor. Ytterligare begränsningar finns, se punkterna 3, 7–9 i G. Rättsskyddsförsäkring.

Om vi inte skulle komma överens

Missförstånd eller oenigheter kan oftast klaras upp på ett enkelt sätt, till exempel genom ett telefonsamtal.

Sist i villkoret hittar du adresser och telefonnummer om du vill framföra klagomål.

B. Allmänna försäkringsvillkor

1. Vilka fordon försäkringen gäller för

Villkoren gäller för nedanstående fordon och som enligt försäkringsbrevet är försäkrat genom Folksams Motorfordonsförsäkring.

- Registeringspliktig-/inte registreringspliktig moped
- Terrängskoter
- Terrängvagn
- Terränghjuling
- Snöskoter
- Lätt motorcykel, med max 11 kW och 125 kubik
- Husvagn
- Husbil
- Släpvagn med totalvikt under 1 999 kg

2. Vad som ingår i försäkringen

Du kan försäkra ditt fordon med olika omfattning. Vad som ingår i din försäkring framgår av försäkringsbrevet. Nedan kan du se vilka olika omfattningsalternativ det finns.

Följande omfattningsalternativ finns för moped, terrängskoter, terrängvagn, terränghjuling, snöskoter, lätt motorcykel och husbil:

	Trafik-försäkring	Halv-försäkring	Hel-försäkring	Avställnings-försäkring
Trafik ¹	X	X	X	
Brand		X	X	X
Glas		X	X	X
Stöld		X	X	X
Maskin ²		X	X	
Hushåll och installationsförsäkring ²		X	X	
Räddning ²		X	X	
Rättsskydd		X	X	X
Vagnskada			X	X ³
Ansvarsförsäkring ²		X	X	

1. Lagstadgad försäkring
2. Gäller endast husbil
3. Begränsad omfattning, se punkt 10 i E. Egendomsförsäkring

Följande omfattningsalternativ finns för husvagn och släpvagn:

	Hel-försäkring	Halv-försäkring
Brand	X	X
Glas	X	X
Stöld	X	X
Rättsskydd	X	X
Hushåll och installationsförsäkring ¹	X	X
Ansvarsförsäkring ¹	X	X
Vagnskada	X	

1. Gäller endast husvagn

3. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i EES-länderna samt i de övriga länder som är anslutna till systemet med grönt kort. Försäkringen gäller även under transport mellan dessa länder.

Avställningsförsäkring enligt punkt 10 i E. Egendomsförsäkring gäller dock bara i Sverige.

Trafikförsäkringen gäller alltid i hela världen enligt trafikskadelagen (TSL) för skada som i följd av trafik med svenskregistrerat fordon tillfogas svensk medborgare eller den som har sin hemvist i Sverige.

4. Självrisiker

Självriskerna varierar beroende på vilken del av försäkringen som berörs. De självrisiker som gäller i ditt fall ser du i försäkringsbrevet. Ibland gäller särskilda självrisiker, dessa finns angivna under respektive avsnitt i detta villkor

D1. Trafikförsäkring

1. Vad försäkringern gäller för

De bestämmelser som gäller för trafikförsäkringen finns i trafikskadelagen (TSL). Trafikförsäkringen gäller för skador till följd av trafik med den försäkrade bilen till exempel för personskador och skador på annans egendom utanför bilen.

2. Vad försäkringen inte gäller för

Din trafikförsäkring gäller inte för skador på din egen bil eller på egendom i denna.

3. Högsta ersättning

Högsta ersättning är 300 miljoner kronor.

4. Ersättning utöver Trafikskadelagen

4.1 Försäkringen ersätter skadade kläder och andra tillhörigheter som skadad förare, passagerare eller annan person bar eller medförde för personligt bruk. Vi ersätter inte skador på eller förlust av värdeföremål som till exempel kameror, ringar och smycken och inte pengar eller värdehandlingar.

Högsta ersättningsbelopp är 0,5 prisbasbelopp per person.

4.2 Försäkringen ersätter skada på egendom utanför bilen även om den som drabbats av skadan varit medvållande. Den här utvidgade rätten till ersättning gäller inte vid skada på

- på motordrivet fordon eller tillkopplat släp
- på spårbundet fordon
- på egendom som transporteras med fordon som nämns ovan
- på egendom som tillhör försäkringstagaren eller det försäkrade fordonets brukare eller förare
- om egendomens ägare varit grovt vårdslös eller orsakat skadan med uppsåt.

Högsta ersättning är 0,25 prisbasbelopp per person.

5. Åtagande vid skada

Vi förhandlar med den som kräver ersättning och vid rättegång betalar vi dina rättegångskostnader i den utsträckning de är skäliga och överensstämmer med vårt intresse i rättegången. Vi är inte bundna av att du, utan godkännande från oss, tar på dig skulden för en skada, godkänner ersättningskrav eller betalar ersättning.

Vi betalar högst det belopp som motsvarar den trafikskadeersättning som den skadade skulle kunnat få enligt TSL.

Om någon drabbas av en personskada där ersättning ska lämnas från din trafikförsäkring betalar vi också ersättning för vissa ombudskostnader som den skadade har vid den utomrättsliga skaderegleringen i Folksam. Ersättning för ombudskostnader omfattar ombudets skäliga tidsåtgång för nödvändiga åtgärder i ärendet och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen bestämt för rätts hjälpsområdet respektive enligt brottmålstaxan.

Vid bedömningen av vilka ombudskostnader som kan betalas tillämpas den av Sveriges advokatsamfund och Svensk Försäkring gemensamt utarbetade promemorian om fördelning av arbetsuppgifter mellan skadereglerare och ombud i personskadenämnden. Vi betalar inte ombudskostnader som har samband med försäkringskassans handläggning eller prövning av ärendet eller med prövning i förvaltningsdomstol, om vi inte särskilt åtagit oss detta.

Vi hämtar och betalar den medicinska utredningen. Vi betalar inte ersättning för ytterligare sådan utredning, om vi inte särskilt åtagit oss detta.

Behräffande vilka ombud som får anlitas gäller samma regler som för rättsskyddet, se punkt 6 i G. Rättsskyddsförsäkring.

Den som kan ha rätt till statlig rättshjälp ska i första hand ansöka om detta. Vi betalar inte de kostnader som skulle ha betalats av allmänna medel om ansökan hade gjorts.

6. Självrisk

Trafikförsäkringen gäller med en grundsjälvrisk som framgår av försäkringsbrevet. I några fall gäller försäkringen med särskild självrisk, se nedan.

6.1 Ungdomssjälvrisk

Självrisken är 1 000 kronor utöver gällande grundsjälvrisk om föraren var under 24 år när skadan hände. Gäller endast husbil och terrängkoter

6.2 Särskild självrisk

Självrisken är 10 procent av ett basbelopp utöver gällande grundsjälvrisk om

- föraren kört husbil eller registreringspliktig moped utan giltigt körkort/förarbevis
- föraren inte uppnått godkänd ålder för att köra fordonet
- föraren kört terrängkoter utan giltigt förarbevis eller körkort utfärdat före 1 januari 2000
- föraren kört traktor utan giltigt körkort eller traktorkort
- läraren/eleven vid övningskörning inte uppfyllt de regler som gäller för övningskörning
- föraren enligt strafföreläggande eller dom som vunnit laga kraft
 - gjort sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri
 - orsakat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet.

Självrisken enligt 6.2 behöver dock inte betalas om det vid rattfylleribrott framgår att dessa omständigheter inte medverkat till skadans uppkomst.

6.3 Krav på självrisk

Du ska efter krav från oss betala den del av utbetalt skadebelopp som motsvarar självrisk. Vi kan överlåta en fordran på obetald självrisk till Trafikförsäkringsföreningen.

6.4 Självriskfria skadehändelser

Du behöver inte betala någon självrisk

- vid utbetalning enbart för skadad ren eller hund
- om skadan hände medan bilen var stulen/tillgripen
- om skadan hände när polisman eller annan behörig person besiktigade bilen
- om du kan visa att annan person än du själv eller föraren vållat skadan och vi inte kan visa att du eller föraren varit medvållande.

7. Bilansvar

Försäkringen gäller i Sverige – då trafikförsäkringsplikt enligt lag inte föreligger – för skada i följd av trafik med fordonet i den mån skadeståndsskyldighet enligt lag kan åläggas försäkringstagaren eller den som med hans medgivande fört fordonet.

8. Mervärdesskatt

Om försäkringstagaren är redovisningsskyldig för mervärdesskatt, betalar vi inte en sådan kostnad. På begäran ska försäkringstagaren utnyttja sin avlyftningsrätt för mervärdesskatt gällande skadelidandes kostnader.

D2. Ansvarsförsäkring

Gäller endast husvagn och husbil

1. Vad försäkringen gäller för

I husvagns-/husbilsförsäkringen ingår skadeståndsansvar som ägare och brukare av fordonet när skada orsakats av handling eller underlåtenhet att handla under försäkringstiden.

2. Åtagande vid skada

Vi åtar oss att

- utreda om skadeståndsskyldighet föreligger
- förhandla med den som kräver skadestånd
- föra försäkrads talan vid rättegång och i så fall svara för rättegångskostnaderna
- betala skadestånd i ägarens eller brukarens ställe.

3. Högsta ersättning

Vi betalar högst 5 000 000 kronor vid varje skadetillfälle.

4. Vad försäkringen inte gäller för

Vi betalar inte

- skada som har samband med yrkes- eller tjänsteutövning, militär-, hemvärns och civilförsvartjänst eller liknande
- skada som uppkommit i följd av trafik med husvagn (sådan skada omfattas av den dragande bilens trafikförsäkring)
- skada som tillfogas någon som tillhör samma hushåll som den försäkrade
- skadeståndsskyldighet som grundar sig på särskilt åtagande eller avtal.

Medger försäkrad person skadeståndsskyldighet, godkänner ersättningsbelopp eller betalar ersättning är detta inte bindande för oss. Om vi inte underrättas om en pågående rättegång eller om våra anvisningar i samband med rättegång inte följs är vi inte bundna av domstolens utslag.

5. Självrisk

Självrisken är 1 000 kronor.

E. Egendomsförsäkring

1. Vad som ingår i egendomsförsäkringen

I detta avsnitt redogör vi för hur försäkringen gäller för den egendom du har försäkrad – ditt fordon och den utrustning som ingår i skyddet.

Du ser i försäkringsbrevet vilka av dessa försäkringar som ingår i ditt egendomsskydd.

2. Vilken egendom som är försäkrad

2.1 Egendomsskyddet gäller för det försäkrade fordonet och för säkerhetsutrustning till exempel mopedhjälms, brandsläckare samt annan normal utrustning till fordonet.

Också fordonsdel och utrustning som du monterat av eller ännu inte monterat ingår. För husvagn/husbil gäller försäkringen för en extra uppsättning hjul utöver de hjul som finns på fordonet. För traktor är ersättningen för verktyg och reservdelar högst ett basbelopp.

För bilradio, band- eller cd-spelare, tv eller annan kommunikationsutrustning, polisradio och tillbehör till dessa är högsta ersättningsbelopp 10 000 kronor. Sådan utrustning ska vara fast monterad. Ersättning lämnas för högst två kassetband/cd-skivor.

Vid stöld av på fordonet monterade hjul (däck och fälg) är högsta ersättningsbelopp 10 000 kronor om hjulen inte är låsta med hjullås. Ersättningen gäller efter ålders- och självriskavdrag.

Vi ersätter inte mobiltelefoner.

2.2 Husvagn och husbil

I försäkringen för husvagn och husbil ingår också personligt lösöre. Även förtält samt video, bandspelare, skivspelare, cd-spelare, förstärkare, högtalaranläggningar samt radio- och tv-apparater som är fast monterade ingår.

2.2.1 Högsta ersättningsbelopp

- Stöldbegärlig egendom*, som förvaras i fordonet utan att vara fast monterad 5 000 kronor.
- Pengar och värdehandlingar** 2 000 kronor.
- Övrig personlig lösegendom 20 000 kr.

** Definition – Stöldbegärlig egendom*

Med stöldbegärlig egendom avses

- föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor och ädelstenar
- antikviteter och konstverk, äkta mattor, fick-, smycke- och armbandsur, pälsar och pälsverk
- kameror, projektorer, kikare, musikinstrument, video- och bandspelare, skivspelare, cd-spelare, förstärkare, högtalaranläggningar, mobiltelefoner, radio- och tv-apparater, alla typer av datorer samt tillbehör till nu uppräknade föremål (även band, kassetter och skivor)
- vapen och tillbehör till dessa
- vin och sprit.

*** Definition – Pengar och värdehandlingar*

Med pengar och värdehandlingar avses

- mynt och sedlar
- aktier, obligationer och löpande skuldebrev
- biljetter och kuponger.

2.4 Vi betalar inte

- skada på varor som är avsedda för försäljning eller bearbetning
- skada på egendom som tillhör försäkrads rörelse eller förvärvsverksamhet
- när egendomen stjäls på annat sätt än i samband med inbrott i låst fordon, såvida inte hela fordonet samtidigt stulits. Med inbrott avses att gärningsmannen brutit sig in med våld

- när stöldbärlig egendom, som inte är fast monterad, pengar eller värdehandlingar stjäls ur fordonet när det lämnas obebott i mer än ett dygn
- skada på fordonet förorsakad av råttdjur eller andra gnagare
- vin och sprit.

3. Vem försäkringen gäller för

Försäkringen avser endast ditt eget lagliga ekonomiska intresse som försäkringstagare och ägare till det försäkrade fordonet. Skulle det visa sig att det är någon annan än du som äger fordonet gäller inte egendomsskyddet och någon ersättning kan inte betalas vid inträffad skada.

Vi har rätt att betala ersättning till

- säljaren om fordonet köpts på avbetalning eller kredit. Ersättning betalas då till säljaren intill dennes återstående lagenliga fordran
- ägaren om du har hyrt fordonet på längre tid än ett år, det vill säga leasat det.

4. Brandförsäkring

4.1 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för skada genom brand, åkslag eller explosion. Vi ersätter också skada på elektriska kablar genom kortslutning och direkta följdskador på elektroniska komponenter genom sådan kortslutning.

Med brand avser vi eld som kommit lös.

4.2 Vad försäkringen inte gäller för

Vi betalar inte skada

- genom trafikolycka (själva brandskadan ersätts givetvis, men inte följdskador, till exempel genom dikeskörning – då gäller i stället vagnskadeförsäkringen)
- under tävling, träning för tävling, uppvisning eller liknande användning av fordonet inom inhägnat tävlingsområde, samt annat avlyst område eller väg avsett för sådan användning
- under hastighetskörning med fordonet som till exempel streetrace eller bankörning
- skada på motor, ljuddämpare, däck och slangar genom explosion i dessa.

Dessutom gäller vad som anges i punkt 11.

4.3 Aktsamhetskrav

Elektriska kablar, bränsleledningar och komponenter ska vara fackmannamässigt monterade.

För att värma eller torka fordonet får du bara använda anordning som vi godkänt för det ändamålet. Tillverkarens anvisningar ska följas.

Traktor och motorredskap ska vara utrustad med avstängningsanordning för elsystemet. Traktor registrerad efter 1996-01-01 ska dessutom vara utrustad med brandsläckare av klass 27A144B minimum 4 kg enligt SS-EN 3.

Traktor registrerad efter 2003-01-01 ska utöver brandsläckare av klass 34A 183 B minimum 6 kg enligt SSEN3 vara utrustad med el-manövrerad huvudströmbrytare.

4.4 Om du bryter mot aktsamhetskravet i punkt 4.3 gör vi normalt avdrag med 25 procent på ersättningen. Avdraget kan i allvarigare fall bli större, till och med så att du inte får någon ersättning alls. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Vi gör inget avdrag om försummelsen är lindrig. Se även punkt 4 i J. Om skada inträffar.

4.5 Självrisiker

Självrisiken framgår av ditt försäkringsbrev.

5. Glasrutförsäkring

5.1 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för skada på vindruta, sidoruta eller bakruta som består i att rutan genombrutits, spräckts eller krossats.

5.2 Vad försäkringen inte gäller för

Vi betalar inte skada

- som hänt vid kollision med djur, vältning eller när fordonet körts av vägen (denna begränsning gäller inte terrängskoter) Då gäller i stället vagnskadeförsäkringen
- under tävling, träning för tävling, uppvisning eller liknande användning av fordonet inom inhägnat tävlingsområde, samt annat avlyst område eller väg avsett för sådan användning
- under hastighetskörning med fordonet som till exempel streetrace eller bankörning
- på strålkastarglas eller taklucka av glas eller plast.

Dessutom gäller vad som anges i punkt 11.

5.3 Självrisiker

Självrisken framgår av ditt försäkringsbrev.

Om rutan repareras är självrisken 200 kr, gäller endast husbil.

6. Stöldförsäkring

6.1 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för skada genom stöld eller tillgrepp av fortkaffningsmedel. Vi betalar också skador som uppstått vid försök till stöld eller tillgrepp. Försäkringen gäller dessutom för skada som uppsätlig skadegörelse i samband med sådana händelser.

Vid förlust av fordon får du ersättning om det inte kommit tillrätta inom en månad efter det vi fått din anmälan om stölden.

6.2 Vad försäkringen inte gäller för

Vi betalar inte skada

- om någon i ditt hushåll tar fordonet och använder det utan lov
- om någon annan som har tillgång till fordonet använder det utan lov

Anmärkning till punkt 6.1 och 6.2

Begreppet stöld är definierat i brottsbalken. Det innebär att någon olovligen tar något som tillhör annan person i avsikt att till exempel behålla eller sälja det.

Tillgrepp av fortkaffningsmedel innebär att någon olovligen tar fordon som tillhör annan person för att använda det, men utan avsikt att behålla eller sälja det. Om däremot någon som har tillgång till ett fordon använder det utan lov, är det varken stöld eller tillgrepp. Det är i stället olovligen brukande, vilket innebär att någon olovligen brukar annans fordon som han redan har i sin besittning. Försäkringen gäller inte heller vid bedrägeri eller försäkringsbrott.

Med någon som tillhör ditt hushåll menar vi person som är folkbokförd och bor på samma adress som du förutsatt att du har gemensamt hushåll.

6.3 Aktsamhetskrav

När du lämnar fordonet ska egendom som förvaras i det och inte är fast monterad vara inlåst i fordonet. Fordonsdel eller utrustning som inte är fast monterad ska förvaras i låst garage eller annan låst lokal som du ensam har tillgång till.

Föremål som på grund av storlek, användning eller liknande rimligtvis inte kan förvaras inlåsta i utrymme som nyss sagts, ska förvaras aktsamt till exempel fastlåsta eller inom inhägnat område.

Området där den försäkrade egendomen förvaras ska vara omslutet av en inhägnad (stängsel, vägg, grind, port med mera), som i sin helhet ger ett efter förhållandena godtagbart skydd mot inbrott och försvårar bortförandet av stöldgods.

Inhägnad ska bestå av stängsel eller vägg och vara totalt minst 2,20 meter hög, varav de översta 0,2 metrarna utgörs av minst två rader taggtråd. Inhägnaden ska anslutas så nära till marken att inkrypning under inhägnaden förhindras. Inhägnadens fastsättningsanordningar, stolpar, stag med mera ska vara förankrade i marken på ett godtagbart sätt.

Anmärkning

Exempel på godtagbart utförande av stängsel och vägg är

- flätverksstängsel av minst 3 millimeter tjock ståltråd med maskstorlek inte överstigande 50x50 millimeter.
- vägg av trä minst 25 millimeter tjock
- vägg av stålplåt minst 1 millimeter tjock
- Grind, port och dörr
Grind, port och dörr ska fylla samma krav på skydd mot inbrott som stängsel och vägg enligt ovan och vara låst med av
 - försäkringsbolagen godkänd låsenhet (instickslås och slutbleck eller hänglås med beslag)
 - hänglås och hänglåsbeslag ska uppfylla lägst låsklass 4
 - vid gångjärnen ska finnas spärranordning som förhindrar avlyftninga av grind i stängt läge. Port och dörr ska vara försedd med likvärdigt skydd
 - grind, port och dörr anses ej låst om nyckel kvarlämnas i låset.

6.4 Om du bryter mot aktsamhetskravet i punkt 6.3 gör vi normalt avdrag med 25 procent på ersättningen. Avdraget kan i allvarigare fall bli större, till och med så att du inte får någon ersättning alls. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Vi gör inget avdrag om försummelsen är lindrig. Se även punkt 4 i J. Om skada inträffar.

6.5 Aktsamhetskrav

När fordonet lämnas ska nedanstående föreskrifter vara uppfyllda:

- Moped ska låsas med två skilda lås som är godkända av oss
- Terrängskoter och terrängvagn ska låsas med en godkänd kätting och godkänt hänglås
- Husbil ska låsas med ratt- eller växellås
- Husvagn och släpvagn ska låsas med ett av oss godkänt släpvagnslås
- Motorcykel ska vara låst med två godkända skilda lås
- Traktor ska låsas med ratt-, styr- eller växelspakslås om detta finns monterat.

Nyckel får inte lämnas kvar i fordonet eller i närheten av det. Nyckeln får inte föras med uppgifter om namn, adress eller registreringsnummer.

Kravet på låsning gäller inte när fordonet förvaras i låst garage eller annan låst lokal som du ensam har tillgång till.

Kravet på låsning gäller heller inte när fordonet förvaras i allmänt garage, där du måste lämna ifrån dig nyckeln till stöldskyddet. Kravet gäller inte heller när du har fordonet på verkstad för reparation eller service.

6.6 Bryter du mot aktsamhetskraven i punkt 6.5 höjs självriskan med

- 5 000 kronor utöver grundsjälvriskan för husbil, traktor, terrängskoter
- 3 000 kronor utöver grundsjälvriskan för moped
- 2 000 kronor utöver grundsjälvriskan för husvagn
- 1 000 kronor utöver grundsjälvriskan för släpvagn.
- 5 000 kronor utöver grundsjälvriskan för motorcykel

Den höjda självriskan tillämpas inte vid enbart stöld av delar och tillbehör.

6.7 Självrisker

Självriskan framgår av ditt försäkringsbrev. Observera vad som sägs i punkt 6.6 om särskild självrisk när fordonet inte var låst med godkänt stöldskydd.

Grundsjälvrisk minskas med 1 800 kronor vid stöld eller tillgrepp av fordonet och utrustning som förvaras inlåst i fordonet om:

- a. ditt fordon var utrustad med av oss godkänt larm, om det var aktiverat vid skadetillfället
- b. fordonet var parkerad i låst garage eller annan låst lokal som du ensam har tillgång till
- c. fordonet var parkerat i låst säkerhetsbur som vi godkänt.

Du slipper grundsjälvrisk vid stöld eller tillgrepp om ditt fordon var försett med annat, av oss godkänt, extra stöldskydd. Detta gäller inte vid stöld av utrustning eller försök till detta.

Stjåls bilradio, bandspelare, cd-spelare, tv, kommunikationsradio, polisradio och tillbehör till dessa är självrisk 30 procent av ersättningen för utrustning och montering (45 procent om du valt förhöjd stöldsälvrisk), dock lägst den stöldsälvrisk som gäller för fordonet.

Vid samtidig skada på fordon och utrustning tillämpas endast den högsta av dessa självrisker. Eventuell låssälvrisk tillkommer.

7. Maskin- och elektronikskadeförsäkring

Gäller endast husbil.

7.1 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för husbil som är högst åtta år gammal räknat från första registreringsdag och som körts högst 100 000 kilometer. Försäkringen upphör alltså så snart någon av gränserna passerats. Om du inte kan visa att skadan eller felet uppstått innan nämnda gränser passerats ska den anses ha hänt den dag du anmälde skadan eller felet till oss.

Försäkringen gäller för skada eller fel på följande komponenter.

- elektriska kablar
- motor för framdrift av fordonet inklusive styrelektronik
- startmotor
- grenrör
- generator (och följdskador som påverkar bilens elektroniska funktion i dess standardutförande från fabrik)
- elektronikbox och säkringsdosa
- bränslesystem inklusive insprutningssystem och dess reglerfunktioner (utom ledningar, filter och bränsletank)
- avgasturbo, laddluftkylare, överladdningsaggregat inklusive styrsystem
- system för avgasrening inklusive dess styrsystem (utom ljuddämpare och avgasrör)
- tändsystem och dess reglerfunktioner inklusive tändlås (utom tändningsnyckel, -kort, -smartkey, tändstift och batteri)
- motorns kylsystem inklusive oljekylare och värmeelement samt fabriksmonterad* kupévärmare som är integrerad i bilens kyl-/värmesystem
- kraftöverföring inklusive styrelektronik (utom nedslitna lamellbelägg och följdskador därav)
- servosystem för bromsar inklusive styr- och reglersystem för låsningsfria bromsar (utom huvud- och hjälpcylindrar, bromsskivor, bromstrumror och bromsbelägg)
- antisladd, -spinnssystem samt elektronik till chassistabiliseringssystem
- servosystem för styrinrättning
- fabriksmonterad* klimatanläggning som är kopplad till motorn
- airbag inklusive givare och sensorer samt bältesförsträckare
- fabriksmonterad* elektroniskt stöldskydd inklusive larm och centrallåsenhet (utom dörrlås, nycklar/kort/ smartkey och fjärrkontroll)
- fabriksmonterad* färdator och farthållare
- torkarmotor för vind- och bakruta samt regnsensor
- flerfunktions-/kombinationsinstrument, (hastighetsmätare, motorinformation)
- fabriksmonterad* kollisionvarningssystem, informations- och kommunikationssystem för data, navigering, audio, tv och video
- fabriksmonterad* stolsvärme
- styrenhet till fabriksmonterade* xenonljus och adaptiva strålkastare (utom lampa och glas)
- styrenheten och motor till elektronisk parkeringsbroms (utom wire)
- batteriet till hybridssystem.

* Definition – Fabriksmonterad

Med fabriksmonterad utrustning menar vi fordonsunik i husbilen integrerad utrustning som monterats av tillverkaren eller av denne auktoriserad verkstad.

7.2 Vad försäkringen inte gäller för

Vi betalar inte för skada eller fel, som

- hänt under tävling, träning, uppvisning, övningskörning eller liknande användning av husbilen eller husvagnen inom inhägnat tävlingsområde samt annat avlyst område eller väg avsett för sådan användning

- hänt under hastighetskörning med husbilen eller husvagnen såsom till exempel streetrace eller bankörning
- är brandskada enligt punkt 4, glasskada enligt punkt 5, stölskada enligt punkt 6 eller vagnskada enligt punkt 9.

Dessutom gäller vad som anges i punkt 11.

7.3 Aktsamhetskrav

Du ska se till att tillverkarens anvisningar för service och underhåll följs (från första registreringsdag) och att sådant arbete ska vara fackmannamässigt utfört.

Fordonets kylsystem ska innehålla tillräckligt med frostskyddsmedel. Komponenter som avviker från fordonets seriemässiga utförande, är trimmade eller inte uppfyller tillverkarens krav, får inte användas. Fordonet får inte köras så att motor eller kraftöverföring utsätts för onormal påfrestning, exempelvis köra fast varningslampa tänts.

7.4 Om aktsamhetskraven i punkt 7.3 bryts gör vi normalt avdrag med 25 procent på ersättningen. Avdraget kan i allvarigare fall bli större, till och med så att du inte får någon ersättning alls. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Vi gör inget avdrag om försummelsen är lindrig. Se även punkt 4 i J. Om skada inträffar.

7.5 Självrisiker

Självrisiken framgår av ditt försäkringsbesked. Den högre självrisiken gäller för bil som passerat 40 000 kilometer. Självrisiken tillämpas på de olika komponenterna var för sig.

8. Hushåll/installationsförsäkring

Gäller endast husbil och husvagn.

8.1 Vilken egendom försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för

- system för vatten, värme, avlopp, ventilation, gas eller elektricitet som är avsedda för fordonet (installationer)
- maskin för förvaring eller tillagning av livsmedel (hushållsmaskiner).

8.2 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller om dessa installationer, maskiner eller apparater brustit, gått sönder, drabbats av kortslutning eller annat elektriskt fenomen.

8.3 Vad försäkringen inte gäller för

Vi betalar inte kostnad för

- förbättring eller förändring som du låter utföra i samband med reparation eller kostnad för provisorisk reparation
- kostnad för upptining av frusen ledning eller för rensning vid stopp i ledning.

8.4 Aktsamhetskrav

Skäliga åtgärder ska vidtas för att förhindra frysning av ledningssystem och därtill anslutna anordningar.

8.5 Om du bryter mot aktsamhetskravet i punkt 8.4 kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Avdraget kan i allvarliga fall leda till att du inte får någon ersättning alls. Vi gör inte något avdrag om försummelsen är lindrig.

8.6 Skadevärdering

Egendomen värderas till återställandekostnaden, det vill säga reparation när så kan ske eller i annat fall utbyte av det skadade föremålet.

Åldersavdrag görs på återställandekostnaden med åtta procent per år räknat för varje helt år som gått sedan föremålet första gången togs i bruk.

8.7 Självrisk

Självrisken är 1000 kronor.

9. Vagnskadeförsäkring

9.1 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för skada genom trafikolycka, annan yttre olyckshändelse eller genom uppsåtlig skadegörelse av någon utomstående.

Några exempel på när försäkringen gäller

Om du krockar, välter, kör i diket, råkar ut för blytt, explosion, snöras eller fallande föremål till exempel ett träd, eller om fordonet skadas vid transport, till exempel på färja eller tåg.

Försäkringen gäller även för sådana skador under fordonets transport på annat transportmedel

- på lastanordning som är monterad på lastbil eller släpfordon, även om skadan skett på annat sätt än vad som sägs i punkt 3 i B. Allmänna försäkringsvillkor och D2. Ansvarsförsäkring. Skada som lastanordningen orsakar på fordonet ersätts också. Lastanordning är kran, tipp, bakgavelhiss eller annan anordning som används för att lasta och lossa det egna fordonet
- på fordonet som orsakats av anordning för vägarbete eller snöplogning monterad på fordonet.

9.2 Läckageskada

I försäkring för husvagn, som vid skadetillfället var högst fem år gammal, räknat från första registreringen, och för seriemässigt tillverkad husbil betalar vi också skada genom oberäknad utströmning av vatten från fast monterad tank eller ledningssystem.

9.2.1 Begränsningar – läckageskada

Försäkringen lämnar inte ersättning för skada

- genom utströmning från avloppssystem
- på grund av frysning eller kondens
- genom utströmning från lösa plastdunkar eller liknande
- genom läckage från taklucka, fönster eller karosskarvar.
- på anordning för vägarbete eller snöplogning som är monterad på fordonet.

9.3 Vad försäkringen inte gäller för

Vi betalar inte skada

- som hänt under tävling med fordonet eller under träning för tävling, om vi inte särskilt åtagit oss detta
- på fordonsdel med konstruktions-, fabrikations- eller materialfel, om skadan orsakades av felet
- som består i slitage eller beror på bristfälligt underhåll
- genom rost, frätning, köld, väta eller fukt. Vi betalar dock skada som är en direkt följd av sådan händelse som anges i punkt 9.
- som hänt vid vägarbete eller snöplogning.

Dessutom gäller vad som anges i punkt 11.

9.4 Aktsamhetskrav – husvagn, husbil

Du ska se till att fordonet inte körs när körförbud meddelats av polis eller annan behörig besiktningsman.

Tankar, ledningssystem inklusive slangar och slangklämmor samt tankanslutningar ska årligen kontrolleras med hänsyn till slitage och åldersförändringar.

9.5 Om du bryter mot aktsamhetskravet i punkt 9.4 kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Avdraget kan i allvarliga fall leda till att du inte får någon ersättning alls. Vi gör inte något avdrag om försummelsen är lindrig.

9.6 Självrisiker

Självrisken framgår av ditt försäkringsbrev.

9.7 Ungdomssjälvrisk

Om förare av terrängskoter eller husbil var under 24 år höjs vagnskadesjälvrisk med 1 000 kronor. Vid samtidig trafikskada tas endast en ungdomssjälvrisk ut.

10. Avställningsförsäkring

10.1 Avställningsförsäkring gäller om detta anges i försäkringsbrevet. Försäkringen gäller endast i Sverige.

10.2 Försäkringen gäller när fordonet är avställt i vägtrafikregistret och inte brukas.

Försäkringen omfattar brand-, glasrute-, och stöldförsäkring. Kaskoförsäkringens villkor tillämpas. Maskin-, elektronik- och räddningsförsäkring samt allriskförsäkring/avbrottsersättning ingår däremot inte under avställningstiden.

Vagnskadeförsäkring enligt punkt 9 ingår men med begränsning att skada genom trafikolycka inte ingår.

Försäkringen gäller dock under direkt färd till och från närmaste bilprovningsstation eller annan behörig anläggning för besiktning. I dessa fall gäller också trafik- och räddningsförsäkring. Observera att begränsningen i vagnskadeförsäkringen fortfarande gäller.

10.3 Självrisiker

Vilka självrisiker som gäller framgår av ditt försäkringsbrev.

11. Gemensamma aktsamhetskrav för egendomsskydd

Du ska se till att fordonet inte körs av förare som

- saknar giltigt körkort/förarbevis för registreringspliktig moped eller husbil
- saknar giltigt förarbevis eller körkort utfärdat före 1 januari 2000 för terrängskoter
- saknar giltigt körkort eller traktorkort för traktor
- som inte uppnått godkänd ålder för att köra fordonet
- kan göra sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri.

Du ska se till att vid övningskörning såväl lärare som elev uppfyller de regler som gäller vid övningskörning.

Ovanstående begränsningar gäller även släpvagn och husvagn om föraren av dragfordonet inte uppnått godkänd ålder, saknar körkort, eller gjort sig skyldig till rattfylleri.

11.1 Om du bryter mot aktsamhetskravet i punkt 11 kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Avdraget kan i allvarliga fall leda till att du inte får någon ersättning alls. Vi gör inte något avdrag om försummelsen är lindrig.

12. Hur vi värderar och ersätter din skadade egendom

12.1 Vi ersätter din skada enligt de försäkringsvillkor som gällde för din försäkring på skadedagen.

12.2 Vi ersätter den ekonomiska förlusten enligt nedanstående regler. Förlust eller annan olägenhet av att egendomen inte har kunnat användas betalar vi bara om vi särskilt åtagit oss detta. Vi ersätter inte affektionsvärde eller annat värde av personlig natur.

12.3 Vi har rätt att avgöra om en skada ska ersättas kontant eller repareras samt reparationsmetod eller ersättas med närmast motsvarande egendom. Vi har också rätt att avgöra var egendomen ska inköpas eller repareras. Vi övertar äganderätten till all egendom som vi ersatt.

Vi åtar oss att vid reparation föreslå verkstad som är miljögodkänd av oss. Vid totalskada ombesörjer vi att fordonet lämnas till av oss miljögodkänd bildemonterare.

Av miljöskäl är det viktigt att minimera avfallet och främja återanvändning av delar så långt detta är möjligt. Därför gäller för denna försäkring att

- reparationsmetod ska användas som ger minsta möjliga miljöpåverkan utan att kvalitet eller trafiksäkerhet påverkas
- begagnade originaldelar ska om så är möjligt användas
- skadade plastdetaljer ska repareras om så är möjligt. Anlitad verkstad ska vara miljögodkänd och ha särskild kompetens för reparation av plast
- skador på vindruta ska repareras om så är möjligt.

Vid skada som inte omfattas av försäkringen kan vi lämna förslag på miljögodkänd verkstad eller bildemonterare.

12.4 Ersättning för skada grundas på egendomens värde vid köp i allmänna handeln (marknadsvärde) omedelbart före skadan. Från huvudregeln görs avsteg dels enligt nästa stycke och dels enligt punkt 12.2.

För utrustning enligt punkt 2 samt för lättmetallfälgar beräknas marknadsvärdet genom fasta åldersavdrag från nyanskaffningspriset. Vi gör inget avdrag för första året från det att utrustningen inköpts ny.

Därefter drar vi av tio procent för varje påbörjat år, dock högst 80 procent. För däck yngre än fem år är avdraget 20 procent per körda 10 000 km. För däck äldre än fem år lämnas ingen ersättning.

Aktuell självrisk dras av efter det att åldersavdrag gjorts.

12.5 Vid skada på husvagn eller husbil som är ersättningsbar från egendomsskyddet lämnas ersättning med nytt fordon av samma eller likvärdigt fabrikat, typ och årsmodell som den skadade (nyvärdesersättning) om följande förutsättningar är uppfyllda

- fordonet är seriemässigt tillverkat
 - fordonet omfattas i Sverige av tillverkarens garantier och den svenska generalagentens andra åtaganden
 - du har ägt fordonet oavbrutet sedan den registrerades första gången
 - skadan har hänt inom 1 år efter det fordonet registrerades första gången (förregistrering hos bilhandlare räknas inte)
 - fordonet har körts högst 10 000 km (gäller inte husvagn)
 - skäligen reparationskostnad för fordonet och den utrustning som ingår i fordonets ”nypris” beräknas överstiga 50 procent av detta pris vid skadetillfället. Vid beräkningen räknas mervärdesskatt eller annan jämförlig skatt in i reparationskostnaderna.
- Samtidigt skadad utrustning ersätts med ny om den ingick i fordonets ”nypris”.

Om det finns särskilda skäl har vi rätt att istället ersätta skadan kontant. Vi betalar då högst vad det skulle ha kostat oss att skaffa ett nytt fordon.

12.6 Avbrott – husvagn och husbil

För husvagn eller husbil betalar vi avbrottsersättning, om en skada som är ersättningsbar enligt villkor för egendomsskyddet medfört avbrott i påbörjad semesterresa. En förutsättning är att dragbilen är försäkrad hos oss.

Vi lämnar ersättning med 200 kronor per dag för den tid husvagnen inte kunnat användas under semesterresa, dock högst tre veckor.

Detta under förutsättning att husbilen är minst halvförsäkrad i Folksam.

Bestämmelserna är i tillämpliga delar desamma som för husvagn.

12.6.1 Ersättningsbegränsning – avbrott

Vi betalar

- merkostnad för kost och logi eller hyra av annat likvärdigt fordon
- högst 15 000 kronor.

12.7 Vi betalar inte

- kostnad för förbättring eller förändring av fordonet som gjorts i samband med skadereparation
- merkostnad som beror på att du inte följt våra anvisningar om inköpsställe
- kostnad för lackering som inte motsvarar den som fordonet hade i det seriemässiga utförandet. Vi betalar dock för varumärkes- eller mönsterskyddad firmasymbol och reklamtext
- eventuell värdeminskning efter reparation
- merkostnader genom att reservdelar fraktas på annat sätt än vad som är normalt, om vi inte godkänt detta
- normalt slitage när fordonet använts i samband med stöld eller annat olovligt tillgrepp
- mervärdesskatt när försäkringstagaren eller fordonsägaren/uthyraren är redovisningsskyldig för sådan skatt.

12.8 Motorcykel som är 30 år eller äldre

För motorcykel som är 30 år eller äldre är ersättningen från kaskoförsäkringen maximerad.

Högsta ersättningsbelopp för motorcykel är 50 000 kronor såvida inte högre ersättningsbelopp överenskommit.

F. Räddningsförsäkring

1. Vad försäkringen gäller för

1.1 Det framgår av ditt försäkringsbrev om Räddningsförsäkring ingår. Räddningsförsäkringen gäller för person- och fordonstransporter som blivit nödvändiga genom att du i samband med resa med det försäkrade fordonet råkat ut för sådana nödsituationer som anges i punkt 1.2.

Rese- och transportkostnader ska vara skäliga och göras med det billigaste transportmedel som går att använda med hänsyn till omständigheterna. Om du ordnar transport med privat bil betalar vi ersättning med 16 kronor/mil.

Räddningsförsäkringen gäller också för tillkopplad släpvagn, till exempel husvagn.

1.2 Persontransporter

Om ditt fordon stulits, skadats eller fått driftstopp betalar vi kostnader för resa till hemort för förare och passagerare. I stället för hemresa betalar vi kostnaden för fortsatt resa till bestämmelseorten om detta inte blir dyrare.

Vi betalar hemresan, dock längst till bilens hemort, för passagerare som inte kan fortsätta resan därför att föraren drabbats av olycksfall, akut sjukdom eller har avlidit.

1.3 Fordonstransporter

Om ditt fordon råkat ut för skada enligt punkt 1.2 betalar vi kostnader för

- bärgning till närmaste lämpliga verkstad eller reparation på platsen om detta inte blir dyrare
- transport till fordonets hemort i Sverige om bilen måste lämnas kvar på grund av att förare eller passagerare drabbats av akut sjukdom, olycksfall eller har avlidit.

Om skadan hänt utomlands kan vi också betala hemtransport av fordonet i oreparerat skick. Hemtransport av bilen ska först godkännas av oss.

1.4 Hämtning av fordonet

Dessutom betalar vi resekostnad för en person från bostaden eller resmålet för hämtning av bilen efter reparation eller då den kommit tillrätta efter stöld. Hämtningen ska du själv ordna, men vi ska först godkänna den. Om det finns särskilda skäl kan vi ombesörja hämtningen.

2. Vi betalar inte

Räddningsförsäkringen betalar inte

- kostnader för förarens hemtransport om denne drabbats av olycksfall, akut sjukdom eller har avlidit
- kostnader för passagerares hemtransport om denne drabbats av olycksfall, akut sjukdom eller har avlidit
- kostnader som du skulle ha haft även om skadan inte uppstått
- kostnader som uppstått om orsaken till driftstoppet beror på bränslebrist
- hämtning eller hemtransport av fordonet i skadat skick (reparation ska alltså först göras) såvida inte skadan hänt utomlands se punkt 1.3
- högre kostnader för hämtning eller hemtransport än vad fordonet är värt när transporten görs

3. Aktsamhetskrav

Du ska se till att fordonet inte körs av förare som

- saknar giltigt körkort/förarbevis för registreringspliktig moped eller husbil
- saknar giltigt förarbevis eller körkort utfärdat före 1 januari 2000 för terrängskoter
- som inte uppnått godkänd ålder för att köra fordonet
- kan göra sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri
- fordonet inte körs under förhållanden som innebär onormala påfrestningar på fordonet

Innan fordonet används på isbelagt vatten ska föraren förvissa sig om att isen har tillräcklig bärighet.

Du ska se till att vid övningskörning såväl lärare som elev uppfyller de regler som gäller vid övningskörning. Ovanstående begränsningar gäller även släpvagn och husvagn om föraren av dragfordonet inte uppnått godkänd ålder, saknar körkort, eller gjort sig skyldig till rattfylleri.

3.1 Om du bryter mot aktsamhetskravet i punkt 3 kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Avdraget kan i allvarliga fall leda till att du inte får någon ersättning alls. Vi gör inte något avdrag om försummelsen är lindrig.

4. Självrisiker

Självrisiken framgår av ditt försäkringsbrev.

G. Rättsskyddsförsäkring

1. Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för det försäkrade fordonets ägare, brukare och förare (de försäkrade) i denna deras egenskap. Försäkringen gäller inte för den som brukat fordonet utan lov.

2. Vad försäkringen gäller för

2.1 Försäkringen gäller för tvist som kan prövas som tvistemål (T-mål) av tingsrätt, hovrätt eller Högsta domstolen. Måste en tvist först handläggas av någon annan instans täcks inte kostnaderna för sådan förberedande prövning av försäkringen. Rättsskyddet gäller inte för kostnader för prövning i Trafikskadenämnden.

2.2 Försäkringen gäller för brottmål där den försäkrade misstänks, åtalas eller slutligen döms för

- brott som enligt lagen bara kan medföra bötesstraff, till exempel vårdslöshet i trafik
- vållande till annans död eller vållande till kroppsskada eller sjukdom.

Kan den som åtalas för grov vårdslöshet i trafik eller för grovt vållande till annans död eller till kroppsskada eller sjukdom, genom lagakraftvunnen dom visa att brottet inte bedömts som grovt, gäller försäkringen.

3. Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för

- tvister som enbart kan prövas av administrativa myndigheter eller domstolar, till exempel hyresnämnd, länsstyrelse, länsrätt, kammarrätt eller Regeringsrätten
- tvister som vid en rättslig prövning handläggs som så kallade småmål. Med småmål menas tvister där värdet av vad som yrkas ligger under ett halvt prisbasbelopp. Beloppsbegränsningen gäller även för tvister utomlands. Tvist med oss om försäkringsavtalet omfattas dock
- tvister där du inte har ett befogat intresse att få din sak behandlad
- tvister med någon som du är eller har varit gift, registrerad partner eller sammanboende med
- för uthyres del, tvister som avser anspråk på grund av yrkesmässig uthyrning av fordonet
- brottmål där misstanke om brott eller åtal till någon del avser uppsåtliga eller grovt vårdslösa gärningar, till exempel rattfylleri, grovt rattfylleri eller olovlig körning. Försäkringen gäller inte heller för tvist som avser skadestånd eller annat anspråk på grund av att den försäkrade begått, eller misstänks ha begått, sådana gärningar
- tvister som avser skadeståndsanspråk mot dig om skadeståndsskyldigheten kan omfattas av trafikförsäkring
- tvister som gäller personskadereglering så länge ersättning för ombudskostnader kan lämnas genom trafikförsäkring.

4. När försäkringen gäller

4.1 Huvudregel

Du kan få rättsskydd om försäkringen gäller när tvisten eller misstanken om brott uppkommer och om den då gällt oavbrutet i minst två år. Försäkringen behöver inte hela tiden ha funnits i Folksam. Om du tidigare haft samma slags rättsskyddsförsäkring i annat bolag får du tillgodoräkna dig den.

4.2 Om du inte har haft försäkring i två år

Om du när tvisten uppkommer har försäkring men inte haft den så lång tid som två år, kan du ändå få rättsskydd om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket eller misstanken om brott inträffat sedan försäkringen trätt i kraft.

4.3 Om din försäkring upphört

Om du inte längre har någon rättsskyddsförsäkring när tvisten uppkommer därför att försäkringsbehovet upphört kan du trots detta få rättsskydd genom försäkringen om den var i kraft när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket eller misstanken om brott inträffade och det därefter inte har gått längre tid än tio år. Beträffande preskription se punkt 16 i I. Allmänna bestämmelser.

5. Var försäkringen gäller

Anspråket eller misstanken om brott ska ha sin grund i händelse eller omständighet som visas ha inträffat inom försäkringens giltighetsområde, se punkt 3 i B. Allmänna försäkringsvillkor.

6. Val av ombud

6.1 För att rättsskydd ska gälla måste du anlita ombud eller försvarare. Denne ska vara verksam nära din bostadsort eller den ort där förhandling sker.

Huvudregeln är att ditt ombud måste vara en advokat eller en biträdande jurist som är anställd på en advokatbyrå. Vi kan också godta ett ombud som har förordnats till offentlig försvarare.

Du kan även anlita annat lämpligt ombud under förutsättning att denne efter en lämplighetsprovning godkänts av Svensk Försäkrings Nämnd för Rättsskyddsfrågor.

6.2 Vi har rätt att hos Sveriges Advokatsamfund påkalla skiljedom rörande skäligheten av en advokats arvode och kostnader. Vi har även rätt att begära prövning av skäligheten av advokats eller biträdande jurists arvode och andra kostnadsanspråk hos Advokatsamfundets och Svensk Försäkrings Ombudskostnadsnämnd.

I sådana fall där ombud godkänts av Svensk Försäkrings Nämnd för Rättsskyddsfrågor kan nämnden pröva skäligheten av arvodes- eller kostnadsersättning.

7. Vilka kostnader försäkringen ersätter

7.1 Vi ersätter endast sådana kostnader som är nödvändiga och skäliga. Vi ersätter inte kostnader som du kunde ha fått ersatt av staten eller av din motpart. Ersättning kan utgå även i tvister som förlikas eller av annat skäl aldrig kommer inför domstol.

7.2 Försäkringen ersätter

- ombuds och försvarares arvode och kostnader
- kostnader för nödvändiga utredningar som ditt ombud beställt
- kostnader för bevisning i rättegång och skiljeförfarande
- expeditjonskostnader i domstol
- rättegångskostnader som du har ålagts att betala till din motpart
- rättegångskostnader som du vid förlikning har åtagit dig att betala till din motpart under förutsättning att det är uppenbart att domstolen skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade fullföljts.

Ersättning lämnas för skälig tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen bestämt för rättshjälpsområdet, respektive enligt brottmålstaxan. Som huvudregel utbetalas arvode och annan ersättning då ärendet har slutredovisats till Folksam. Allmänt å conto kan dock utbetalas om det finns skäl till det med hänsyn till det arbete som lagts ned i ärendet och till den tid som återstår innan ersättning kan fastställas. Betalning å conto sker inte oftare än en gång i halvåret.

8. Vilka kostnader försäkringen inte ersätter

Försäkringen ersätter inte

- värdet av ditt eget arbete, förlorad inkomst, resor, uppehälle eller andra omkostnader som du har haft
- kostnaden för verkställighet av dom, beslut eller avtal
- merkostnader som beror på att du har anlitat flera ombud eller försvarare eller bytt ombud eller försvarare såvida det inte föreligger särskilda skäl
- ersättning till skiljemän
- kostnader som i avvaktan på prövning av liknande mål inte ska ersättas enligt 10 § 9 punkten rättshjälpslagen.
- tvister som har samband med överlåtna krav.

Har du tillerkänts ersättning i form av skadestånd som också får anses täcka advokatkostnader, får du inte ersättning ur försäkringen för dessa kostnader.

9. Högsta ersättningsbelopp

Vid varje tvist eller brottmål kan ersättningen högst uppgå till 100 000 kronor.

Endast en tvist anses föreligga om

- du och annan försäkrad står på samma sida
- flera tvister avser samma angelägenhet
- yrkandena stöder sig på väsentligen samma händelser och omständigheter.

Således kan en tvist föreligga även om yrkandena inte stöder sig på samma rättsliga grund.

10. Självrisiker

Självrisiken framgår av ditt försäkringsbrev.

I. Allmänna bestämmelser

För försäkringen gäller försäkringsvillkor, försäkringsbrev samt försäkringsavtalslagen.

1. Information om Folksams behandling av personuppgifter

Folksams verksamhet är försäkringar. Verksamheten står under tillsyn av Finansinspektionen. Huvudansvarig för behandlingen av dina personuppgifter är det Folksams bolag som du har avtal med.

Uppgifterna används för förvaltning av ditt avtal och för ändamål som är nödvändiga i försäkringsverksamheten, såsom till exempel premieberäkning, statistik, marknadsföring och förebyggande av skador. Uppgifterna behandlas med sekretess, i enlighet med Folksams etiska regler.

Dina adressuppgifter och enkla grundläggande uppgifter om ditt avtal hanteras i ett för Folksamsbolagen gemensamt kundregister för rationell administration; bland annat automatisk adressuppdatering, samordning av information till dig och marknadsföring. Om du upptäcker felaktigheter i registrerade uppgifter vänder du dig till kundtjänst vid ditt närmaste Folksamkontor.

För utdrag ur Folksams register skriver du till: Registerutdrag, Folksam, 106 60 Stockholm.

2. Skaderegistrering

För att minska försäkringsbolagens kostnader för ersättning som baseras på oriktiga uppgifter använder sig bolaget av ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR). Registret används endast i samband med skadereglering.

Personuppgiftsansvarig för registret är Skadeanmälningsregister (GSR) AB. Box 24171, 104 51 Stockholm. Registret följer personuppgiftslagen.

När en skada anmälts till bolaget, anmäls denna (skadetyper, skadedatum, skade-, organisations- och personnummer) även för registrering i GSR. Det innebär att bolaget får reda på om du tidigare anmält någon skada hos något annat försäkringsbolag.

Vi äger rätt att i det för försäkringsbranschen gemensamma skadeanmälningsregistret (GSR) registrera anmälda skador i anledning av denna försäkring.

3. Avtalet och premien

3.1 Försäkringen gäller från och med den dag som anges i försäkringsbrevet. Tecknas försäkringen samma dag som den ska börja gälla, gäller den från och med det klockslag den tecknades.

3.2 Försäkringen förnyas automatiskt för ett år i sänder om inte uppsägning har gjorts av dig som försäkringstagare eller av oss. Den förnyade försäkringen börjar löpa när tiden för den tidigare försäkringen går ut. Vill du istället säga upp försäkringen från huvudförfallodagen behöver du inte ange någon särskild anledning. Uppsägning från vår sida när du begär förnyelse kräver däremot särskilda skäl enligt försäkringsavtalslagen. Tecknar du försäkring för ditt fordon i annat försäkringsbolag förnyas inte försäkringen.

3.3 Du kan säga upp försäkringen under försäkringstiden om det föreligger viss anledning som anges i försäkringsavtalslagen, till exempel om behovet av försäkring upphör eller liknande omständighet inträffar. Du får också säga upp försäkringen vid skada att upphöra inom 14 dagar.

Från vår sida kan vi säga upp försäkringen under försäkringstiden bara om du eller den försäkrade grovt åsidosatt era förpliktelser mot oss eller om det finns synnerliga skäl.

Om försäkringen sagts upp av dig eller oss, får du tillbaka den del av premien som du har rätt till.

3.4 Försäkringen och premien bygger på de uppgifter som du har lämnat oss. Vid premieberäkningen tar vi hänsyn till bland annat följande faktorer; vilket fordon du har och hur gammal den är, var ditt företag är beläget, hur många mil du kör per år, vilken självrisk på vagnskadan som du väljer och ditt tidigare skaderesultat.

Vi har rätt att begära uppgifter från dig som påverkar din premie. Får vi inte in begärda uppgifter beräknas premien utifrån av oss förutbestämda regler.

4. Upplyningsplikt

När du vill teckna, utvidga eller förnya försäkring ska du på vår begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för frågan om försäkringen ska meddelas. Du ska ge riktiga och fullständiga svar på våra frågor.

Om du inser att vi tidigare haft oriktiga eller ofullständiga uppgifter om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen ska du utan oskäligt dröjsmål rätta uppgiften.

5. Riskökning

5.1 Du ska utan oskäligt dröjsmål anmäla till oss om ett förhållande som har angetts i avtalet och som är av väsentlig betydelse för risken ändras.

5.2 Om du uppsåtligt eller av oaktsamhet eftersatt din upplysningsplikt enligt punkt 4 eller anmälningsplikt enligt punkt 5.1 kan ersättningen sättas ned i fråga om varje försäkrad efter vad som är skäligt med hänsyn till den betydelse förhållandet skulle ha haft för vår bedömning av risken, det uppsåt eller den oaktsamhet som har förekommit och övriga omständigheter.

5.3 Ändring av premie och andra villkor kan vi normalt bara göra i samband med förnyelse av försäkringen. Om vi vill göra sådan ändring meddelar vi dig senast i samband med att vi sänder dig premiekravet så du har tid att bestämma dig om du vill godta ändringen eller låta försäkringen upphöra.

Sådan premieändring som beror på ändrat riskförhållande, till exempel fordonsbyte, adressändring eller höjning av årlig körsträcka, har vi rätt att göra omgående.

Om det visar sig att körsträckeklassen varit för hög har du rätt att begära återbetalning efter försäkringsårets slut.

5.4 Premie för nytecknad försäkring ska betalas inom 14 dagar, eller enligt separat avtal, efter den dag då vi sände dig premiekravet. Detsamma gäller tilläggspremie på grund av att försäkringen ändrats under försäkringstiden.

Premie för förnyad försäkring behöver inte betalas tidigare än en månad från den dag då vi sände dig premiekravet. Om premieperioden är högst en månad ska premien dock betalas på periodens första dag.

5.5 Om premien inte betalas i rätt tid och dröjsmålet inte är av ringa betydelse skriver vi och säger upp försäkringen att upphöra 14 dagar därefter. Samtidigt påminner vi dig om att om du betalar inom 14 dagar så fortsätter försäkringen att gälla.

Är det fråga om obetald tilläggspremie får vi räkna om försäkringstiden för den ändrade försäkringen med hänsyn till den premie som du tidigare betalat.

5.6 Betalar du premien efter det att försäkringen har upphört på grund av underlåten betalning anser vi att du har begärt ny försäkring från och med dagen efter den då premien betalades.

Vi underrättar dig inom 14 dagar om vi inte vill bevilja ny försäkring.

5.7 Har du hindrats från att betala premie i rätt tid på grund av att du blivit svårt sjuk, berövats friheten eller inte fått ut lönen eller pensionen från din huvudsakliga anställning eller liknande hinder, fortsätter försäkringen ändå att gälla. Men den upphör om premie inte betalas inom en vecka efter det att hindret fallit bort och i vart fall när tre månader gått från den dag premien skulle ha betalats.

5.8 Skulle vi av någon anledning säga upp försäkringen men du får vårt brev för sent på grund av omständigheter som du inte kunnat råda över, upphör försäkringen först en vecka efter det du fått brevet. Försäkringen upphör dock alltid tre månader efter avsändandet och detta gäller även om brevet inte kommer fram.

5.9 Vi kan överlåta en fordran på obetald premie till Trafikförsäkringsföreningen.

6. Dubbelförsäkring

Har samma intresse försäkrats mot samma fara hos flera bolag, är varje bolag ansvarigt mot den försäkrade som om det bolaget ensamt hade beviljat försäkring.

Du har dock inte rätt till högre ersättning från bolagen än vad som sammanlagt svarar mot skadan.

Är summan av ansvarsbeloppen större än skadan, fördelas ansvarigheten mellan bolagen efter förhållandet mellan ansvarsbeloppen.

7. Avdrag på ersättningen

7.1 Aktsamhetskrav

Försäkringen ger dig ett långtgående skydd vid skada. Du måste dock själv medverka till att skada inte inträffar. I villkoret finns några krav på aktsamhet som du måste följa för att inte riskera avdrag på ersättningen. Hur vi beräknar avdraget framgår vid respektive aktsamhetskrav i villkorstexten. Hänsyn tas till den betydelse förfarandet haft för skadan eller dess omfattning och till omständigheterna i övrigt.

7.2 Framkallande av försäkringsfall

Försäkringen gäller inte för dig om du framkallat skadan uppsåtligen, eller i den mån du uppsåtligen förvärrat följderna av en skada.

Om skadan uppkommit eller dess följder förvärrats genom grov vårdslöshet från din sida kan vi göra avdrag på ersättningen. Detsamma gäller om du annars måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa. Avdraget kan i allvarliga fall leda till att du inte får någon ersättning alls.

8. Räddningsplikt

När en skada inträffar åligger det varje försäkrad att efter bästa förmåga begränsa dess omfattning, till exempel larma brandkåren vid brand och försöka rädda hotad egendom i den mån det kan ske utan fara. Rimlig kostnad för åtgärd att hindra följderna av en skada som hänt ersätts av oss vare sig åtgärden lyckats eller inte, i den mån du inte har rätt till ersättning från annat håll.

Det nu sagda gäller även om det är fråga om att hindra en skada som omedelbart hotar att inträffa. Däremot ersätter vi inte förebyggande åtgärder som till exempel kostnad för låsbyte vid förlust av bilnyckel.

Har du uppsåtligen åsidosatt dina skyldigheter att vidta räddningsåtgärder kan vi göra avdrag på ersättningen efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Detsamma gäller om du har åsidosatt dina skyldigheter med vetskap om att det innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa eller annars genom grov vårdslöshet.

9. Identifikation med den försäkrade vid tillämpning av punkt 7

Med ditt handlande likställs handlande av den som med ditt samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen.

10. Undantag från bestämmelserna om avdrag enligt punkt 5.2 och 8 samt vid brott mot aktsamhet

Vi gör inget avdrag vid

- ringa oaktsamhet
- handlande av någon som var allvarligt psykiskt störd eller som var under tolv år
- handlande som avsåg att förebygga skada på person eller egendom i sådant nödläge att handlandet var försvarligt.

11. Återkrav

I samma utsträckning som vi har betalat ersättning för skada övertar vi din rätt att kräva ersättning av den som är ansvarig för skadan.

För trafikförsäkring gäller, att i samma utsträckning som vi har betalat ersättning, har vi enligt trafikskadelagen rätt att kräva tillbaka ersättning av den som vållat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet eller genom vårdslöshet i förening med rattfylleri eller grovt rattfylleri.

Dessutom kan vi enligt trafikskadelagen framställa återkrav mot innehavare av järnväg eller spårväg samt mot den som är ansvarig för skada enligt lagen om produktansvar.

Om vi förskotterar pengar eller ställer betalningsgaranti måste du betala tillbaka om det visar sig att du inte hade rätt till ersättningen från försäkringen.

12. Lag, garanti eller annan försäkring

Försäkringen gäller inte för skada som leverantör eller annan ansvarar för enligt lag, garanti eller liknande åtagande. Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta.

Har du vid köp av egendom tecknat särskild försäkring, så gäller din fordonsförsäkring endast i den mån ersättning inte lämnas genom den särskilda försäkringen.

13. Krigsskador

Försäkringen gäller inte för skada som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution, upplopp eller uppror.

Om skadan hänt utanför Sverige tillämpar vi inte undantaget för krigsskador inom tre månader efter oroligheternas utbrott. Förutsättningen för att försäkringen ska gälla är dock att fordonet fanns i det drabbade området vid utbrottet och oavbrutet fram till den dag skadan inträffade. Dessutom får du inte ha tagit del i oroligheterna eller tagit annan befattning med dem som rapportör eller dylikt och inte heller låtit någon annan använda fordonet för sådana ändamål.

Under samma förutsättningar betalar vi också förlust av fordon som konfiskerats eller måste lämnas kvar vid evakuering eller internering.

14. Atomskador med mera

Ersättning lämnas inte för skada vars uppkomst eller omfattning har samband med atomkärnprocess.

Försäkringen gäller inte heller för skada genom spridande av biologiska, kemiska eller nukleära substanser i samband med terrorhandling.

Med terrorhandling avses en skadebringande handling som är straffbelagd där den begås eller där skadan uppstår, och som framstår att vara utförd i syfte att

- allvarligt skrämja en befolkning
- otillbörligen tvinga offentliga organ eller en internationell organisation att genomföra eller avstå från att genomföra en viss åtgärd eller
- allvarligt destabilisera eller förstöra de grundläggande politiska, konstitutionella, ekonomiska eller sociala strukturerna i ett land eller i en internationell organisation.

15. Dammbrott

Försäkringen gäller inte för skada vars uppkomst eller omfattning har direkt eller indirekt samband med dammbrott.

16. Preskription

16.1 Du förlorar din rätt till försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd om du inte väcker talan mot oss inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde. Om du framställt ditt anspråk till oss inom den tid som angetts här har du dock alltid sex månader på dig att väcka talan mot oss, räknat från det att vi har förklarat att vi har tagit slutlig ställning till anspråket.

16.2 Trafikskadelagen

Du förlorar din rätt till ersättning om du inte väcker talan mot oss inom tio år från skadehändelsen. Om du begär omprövning enligt 5 kap 5 § skadeståndslagen får talan dock väckas inom tre år från tidpunkten när det förhållande som ligger till grund för omprövningsyrkandet inträdde. Om du vill ha ersättning och har anmält skadan inom tio år eller begärt omprövning enligt 5 kap 5 § skadeståndslagen är fristen att väcka talan alltid minst sex månader från det att vi har förklarat att vi tagit slutlig ställning till anspråket. Om talan inte väcks i rätt tid går rätten till ersättning förlorad. Talan får väckas senare än tio år endast om det finns synnerliga skäl. Vid bedömningen ska det särskilt beaktas om du har varit förhindrad att framställa anspråket i tid.

J. Om skada inträffar

1. Anmäl till oss vad som hänt så snart som möjligt. Ta gärna första kontakten med oss per telefon. Telefonnummer framgår av ditt försäkringsbrev.

2. Stöld, tillgrepp av fortkaffningsmedel, skadegörelse eller skada som orsakats av annat okänt motorfordon ska också anmälas till polisen på den ort eller i det land där händelsen inträffade.

För vår bedömning i ersättningsfrågan är vi bland annat beroende av vad som framgår av polisprotokollet. Du ska därför medverka i polisutredningen genom att lämna alla uppgifter du har. Lämna oss en kopia av polisanmälan.

3. Skada som har hänt när fordonet transporterats på annat färdmedel ska också anmälas till transportföretaget.

4. För att vi ska kunna bedöma ditt ersättningskrav måste du ge oss de upplysningar och handlingar som vi behöver såsom inköpskvitton, läkarintyg och så vidare.

Du är också skyldig att medverka till besiktning som vi vill utföra i anledning av inträffad skada.

5. Om du bryter mot bestämmelserna i punkt 1–4 ovan och försummelsen medför skada för oss kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdrag görs efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Vid ringa oaktsamhet görs inget avdrag.

6. Om du eller någon annan som begär ersättning vid skada uppsåtligen eller av grov vårdslöshet lämnar oriktiga uppgifter, förtiger eller döljer något av betydelse för bedömningen av rätten till ersättning kan vi göra avdrag efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

7. Reparation ska i förväg godkännas av oss. Våra anvisningar ska följas vid valet av reparatör, reparationsmetod och material.

För försäkringen gäller vissa miljöåtaganden. Dessa framgår av punkterna 11.3 i E. Egenomsförsäkring.

Du ska som ägare till fordonet, efter vårt medgivande, beordra reparation samt godkänna eller reklamera utfört arbete.

Återbetalning vid förskott

8. Om vi förskottar pengar eller ställer betalningsgaranti för någon typ av kostnader måste du betala tillbaka om det visar sig att du inte hade rätt till ersättning från försäkringen.

Dröjsmålsränta

9. Vi strävar efter att betala skador så snart det går och i de fall utredningen drar ut på tiden kan vi betala ersättning i förskott. Skulle det ändå, trots att du gjort vad som åligger dig, dröja mer än en månad innan du får ersättning får du ränta på det belopp du är berättigad till. Tidpunkten för betalning kan dock förskjutas i vissa situationer som anges i försäkringsavtalslagen.

Dröjsmålsräntan beräknas enligt 6 § räntelagen. Medan vi väntar på polisutredning eller värdering får du istället ränta enligt Riksbankens referensränta. Även sådan ränta beräknas från den tidpunkt som anges i första stycket. Vi betalar inte ut räntebelopp som understiger 200 kronor.

Force majeure

10. Försäkringen gäller inte för förlust som kan uppstå om skadeutredning, reparationsåtgärd eller betalning av ersättning fördröjs på grund av krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror eller på grund av myndighets åtgärd, strejk, lockout, blockad eller liknande händelse.

K. Vid frågor om försäkring eller skador

Kundservice

Kontakta Folksams kundservice på telefon 08-772 86 35.
För öppettider se folksam.se
E-post: foretag@folksam.se

Skadeärenden

Kontakta oss vid inträffad skada. Du når oss på telefon 0771-960 960.
För öppettider se folksam.se

Folksam Jour

Inom Sverige 0771-45 00 00
Utanför Sverige +46 771 45 00 00

Hjälp utanför Sverige

Utanför Sverige kan du få hjälp av våra larmcentraler, Falck Global Assistance eller vid personskada SOS International. Kontaktuppgifter, se nedan.

Falck Global Assistance

Box 44024
100 73 Stockholm
E-post: folksam@falcktravelcare.se
Telefon: +46 8 587 717 76
Fax: + 46 8 587 717 62

SOS-International

Nitivej 6
DK-2000 Frederiksberg
Denmark
E-post: sos@sos.eu
Telefon: +45 70 10 50 50
Fax: +45 70 10 50 56

L. Om vi inte skulle komma överens

Vi vill att du ska vara nöjd

Det är viktigt att det finns en väl fungerande klagomålshantering för att du som kund ska kunna få dina intressen tillgodosedda.

En god hantering av klagomål ger Folksam en möjlighet att fånga upp problem samt att vidta förebyggande åtgärder.

Vänd dig först till oss på Folksam

Missförstånd eller oenigheter kan ofta klaras upp på ett enkelt sätt. Ta därför först kontakt med den som handlagt ditt ärende. Om du ändå inte blir nöjd så kan du kontakta handläggarens närmaste chef. Om du skulle vilja gå vidare med ditt ärende, har du rätt att få det prövat. Det finns olika möjligheter, beroende på vilken typ av försäkring du har.

Kundombudsmannen Folksam

Du som är kund i Folksam har möjligheten att få ditt ärende omprövat av Kundombudsmannen som är oberoende i förhållande till Folksams organisation.

Kundombudsmannen omprövar de flesta ärenden rörande försäkring, skadefrågor och sparande. Om du inte är nöjd med Folksams slutliga beslut kan Kundombudsmannen göra en opartisk bedömning av ditt ärende. Efter det att Folksam har lämnat sitt slutliga beslut har du ett år på dig att göra en anmälan till Kundombudsmannen, under förutsättning att preskription inte inträtt i enlighet med vad som anges nedan i avsnittet ”Vänta inte för länge”.

Adress: Kundombudsmannen Folksam, 106 60 Stockholm

Telefon: 020-65 52 53

E-post: kundombudsmannen@folksam.se

Webb: folksam.se

Branschgemensamma nämnder

Du kan i vissa fall få ditt ärende prövat i någon av följande nämnder.

Trafikskadenämnden

Trafikskadenämnden är fristående från försäkringsbolagen och verkar för en enhetlig och skäligen personskadereglering inom trafikförsäkringen. Vissa ersättningsfrågor är obligatoriska och ska alltid prövas av nämnden. Folksam hjälper dig i samband med den obligatoriska prövningen.

Det finns andra frågor där vi inte är skyldiga att inhämta yttrande. I dessa frågor kan du själv begära prövning hos Trafikskadenämnden via en särskild blankett som finns hos:

Adress: Trafikskadenämnden, Box 24048, 104 50 Stockholm

Webb: trafikskadenamnden.se

Nämnden för Rättsskyddsfrågor

Nämnden för Rättsskyddsfrågor prövar på begäran av försäkrad omfattningen av rättsskyddsförsäkring, fråga om ersättningsanspråk inom rättsskyddsförsäkring och trafikförsäkring och fråga om överprövning av ombuds lämplighet inom rättsskyddsförsäkring och trafikförsäkring.

Du kan själv begära prövning hos Personförsäkringsnämnden och Nämnden för Rättsskyddsfrågor via en särskild blankett som finns hos:

Adress: Svensk Försäkrings Nämnder, Box 24067, 104 50 Stockholm

Telefon: 08-522 787 20

Webb: forsakringsnamnder.se

Anmälan till Nämnden för Rättsskyddsfrågor måste göras senast inom ett år efter det att du har framfört ditt klagomål till Folksam.

Allmän domstol

Du kan få din tvist med Folksam prövad av tingsrätten. Om du har rättsskyddsförsäkring kan den ersätta en del av rättegångskostnaderna.

Konsumenternas försäkringsbyrå

Försäkringsbyrån ger kostnadsfri information och råd i försäkringsfrågor, men prövar inte enskilda försäkringstvister.

Adress: Konsumenternas försäkringsbyrå, Box 24215, 104 51 Stockholm

Telefon: 0200-22 58 00

Webb: konsumenternas.se

Vänta inte för länge

Om du väntar för länge med att få din tvist prövad kan du förlora din rätt till ersättning (preskription). Vill du undvika preskription måste du väcka talan vid tingsrätten. Du förlorar din rätt till försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd om du inte väcker talan mot oss inom tio år från tidpunkten närdet förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde.

Folksam